

tret skal opstaa paa den gamle Maade. Dernæst sagde den ærede Ordfører, at det ikke var betimeligt at komme med dette Forslag. Dertil vil jeg sige, at den ærede Ordfører selv anerkjendte, at der var Trang tilstede dertil, og jeg ser saaledes ikke, hvorfor Forslaget ikke er betimeligt. Er det, fordi Forslaget er fremkommet ved 3die Behandling, saa vil jeg sige, at Sagen ogsaa har været for til 2den Behandling. Jeg forstaaar ikke Grunden. Det skulde vel ikke være den Ting, som han ansøgte, at der er Penge nok tilstede, hvilket man kunde se deraf, at endogaa Nationalbanken har nedsat den Rente, det giver af Laan paa Folio, til $\frac{1}{2}$ pCt. Dertil vil jeg svare: Hvad kan det nytte, at Bankene bugne af Penge, naar de ikke ville udlaae disse Penge i faste Eiendomme? Og jeg vil spørge, om ikke Nationalbanken har hørt op med at udlaae Penge i faste Eiendomme undtagen gennem Affomobationsobligationer? Hvad kan det saa nytte, at Nationalbanken har mange Penge? De, der skulle have Laan, blive ikke hjulpsne derved. Dernæst har den ærede Ordfører jo selv været enig med mig deri, at dette Forslags Vedtagelse ikke kan afgjøre den Trang, der i det Hele taget er tilstede, og saa siger han: Kom med et Forslag, der gaar ud paa at afhjælpe Terminalsforlegenhederne i den kommende Termin. Dertil siger jeg: Ja, kom med et saadant Forslag, thi det kan der trænges til alligevel! Men det kan paa ingen Maade være en Grund til ikke at vedtage det nærværende Forslag. Saa sagde den ærede Ordfører ogsaa Noget, som i betydelig Grad maatte svække Forslaget, og som jeg dog tror, at han ikke havde nogen bestemt Grund til at sige. Han sagde: Hvor Mange kunne blive hjulpsne derved? Det er kun saa og saa mange Laan, der kunne udredes deraf paa 20,000 Kr. Men dertil vil jeg svare: Hvorfor ansøgte det ærede Medlem netop Laan paa 20,000 Kr., som om det skulde være det Normale? Jeg veed, at der af Sorø Akademi og af Midler, som sortere under Kultusministeriet, er udlaaet mange Summer, som ere meget smaa, og der er ogsaa udlaaet Penge til Husmænd. Altsaa er det ingenlunde stemmende med de sædvanlige Regler, at de Smaa skulde udelukkes. De kunne tvertimod efter de bestaaende Regler ogsaa faae Laan, og derfor antager jeg, at denne Sum, hvis den bliver bevilget, vil blive anvendt til Laan i alle Landsdelene og ikke, som man tror, alene i Sjælland, og haade til smaa og til store Besiddere. Det, antager jeg, maatte være et ligesvem retsærdigt Krav, naar der disponeres over Summer af den Art, som tilhøre den hele Stat. Jeg skal endnu kun sige dette, at det vilde være mig meget hjært, om den høitærede Minister vilde ytre blot et Par Ord, om han antager, at hans Uddeling vil komme til at gaa i den Retning, jeg har antydet,

eller blive saadanne Laan, som den ærede Ordfører har ansøgt.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Laanenes Størrelse ville naturligvis afhænge af de Begjæringer, der indkomme; men de Laan, der have været ydede i de sidste 3—4 Aar, have omfattet Summer af forskjellig Størrelse, og det er ganske rigtigt, hvad det ærede Medlem sagde, at der ogsaa er ydet Laan til Husmænd. Med Hensyn paa Landsdelene har man tidligere gjort en Forskjel, som jeg ikke har opretholdt, ved flere af de Laan, der ere ydede i den Tid, jeg har været Minister. Maaske jeg endnu maa tilføie et Par Ord med Hensyn paa nogle Ytringer, der ere fremkomne. Et æret Medlem (Højmark) betvivlede det Berettigede i at regne visse Høiskoler for at være Høiskoler, skjøndt de modtog Bidrag. Jeg kan ikke være enig med det ærede Medlem deri. Jeg betragter de af ham nævnte Skoler, hvoraf flere ogsaa i en Række have nydt Tilskud, som Høiskoler, og kan ikke betragte dem som noget Andet; thi naar de tilstræbe almindelig Dannelse, bør de ikke være udelukkede fra Tilskud, fordi de ved Siden deraf tilstræbe en særlig Fagdannelse. Naar der gjentagne Gange er udtalt Onsket om at paalægge Skoleraadene ikke at spørge om, til hvilken Høiskole Vedkommende agtede at begive sig, vil jeg sige, at det dog i nogle Tilfælde vil være nødvendigt. Allerede det, at der kan være Tvivl om, hvorvidt en Skole er en Høiskole eller ei, kan gjøre det nødvendigt at spørge, om hvilken Ansøgeren vil begive sig. Men dernæst er der et Hensyn, som flere Skoleraad tage, og som man ikke godt kan negte er berettiget; de sige, at den, der bor i umiddelbar Nærhed af en Høiskole, altsaa har sit Hjemsted der, og derfor ikke behøver at ty ansteds hen for at søge Bopæl, behøver mindre Understøttelse end den, der maa flytte for at leve ved en Skole. Det er et Hensyn, som jeg tror, man ikke kan tilbagevise.

Formanden (Krabbe): Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgtreds (Nimestad) har Ordet.

Nimestad: Jeg frasalder Ordet.

N. Nielsen: Ja, kan det indrettes saaledes med Hensyn til de Skoler, man vil søge, at Bevillingen kan gives til de enkelte Elever, saaledes at Somme faae saa Meget maanedsvist, hvis de ville paa denne Skole, og Somme faae saa Meget, hvis de ville paa en anden Skole, saa vilde det være meget godt.

Ordføreren (Berg): Det er selvfølgelig aldeles overflødigt at følge det ærede Medlem for